

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neîncercate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Inserate
se primesc la Administrațiune
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emorio Los-
ner, Heinrich Schölk, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Erzsebet-körot).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
1-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și strălăutate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dănuș acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 269.

Brașov, Joi 6 Decembrie.

1907.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, Joi,
ziarul nu va apărea până Vineri sara.

Cel mai nou conflict.

S'a întâmplat ceva în parlamen-
tul austriac ce a trebuit să explodeze,
ca o bombă, în parlamentul ungar.

Camera deputaților din Viena a
primit cu mare majoritate cunoscuta
rezoluțiune propusă de deputatul boem
Sillinger, în care se zice: „Având în
vedere prigonirile cărora sunt espuse
naționalitățile nemaghiare în Ungaria,
guvernul se îndrumă, de-a face atent
guvernul ungar, să execute sincer le-
gea naționalităților pentru a face cu
putință conlucrarea naționalităților în
interesul monarhiei comune (Gesamt-
monarchie).”

Iată dar un amestec în afacerile
interioare ale Ungariei! Acesta a fost
răsunetul firesc în camera ungară.
Contele Teodor Batthyany se ridică
să protesteze, numind procedura din
„Reichsrath“ o infamie. Președintele
il chiamă la ordine pe când majori-
tatea continuă a-l aplauda. El pretinde
ca ministru-președinte să-și facă da-
toria și să procedă cât mai energic
„pentruca constituția ungară vătămată
să primească deplină satisfacțiune.”

Ministru-președinte se ridică de
astădată în adevăr foarte mâniat
spre a protesta încontra „insultelor”
numind hotărârea din parlamentul
austriac „un eveniment ne mai pome-
nit în istoria popoarelor”. Dr. Wekerle
declară că va face tot posibilul ca să
primească deplină satisfacțiune dela
guvernul austriac. În caz când baro-
nul Beck nu va da această satisfac-
țiune, Wekerle a amenințat că va in-
treprinde alți pași pentru a-și lua sa-
tisfacțiune față cu „atacul acela contra
independenței statului ungar.”

Conflictul e dar cât se poate de
acut pronunțat, căci nu trebuie să se
uite că pentru rezoluția Sillinger a
votat aproape întreaga cameră aus-

triacă. Creștinii-social, social-democra-
ții, Cehii, grupurile germane și chiar
și Polonii. Br. Beck a ajuns dar între
două focuri. Dacă va desavua votul
camerei, poziția sa va fi sdruncinată
și va fi silit chiar să se retragă. Dacă
se va strădui a dovedi că amintita
rezoluția încă nu constituie un ames-
tec neertat în afacerile interioare ale
Ungariei, atunci a rupt-o cu Wekerle
și cu guvernul ungar.

Incurcătura e mare și poate de-
veni peste noapte foarte serioasă
pentru pacea dintre guvernele duali-
ste. Toată lumea va fi foarte curioasă
să vadă desnodământul.

Nu s'a putut firește ca cu acest
prilegiu să nu se ridice din nou cele
mai grave acuzațiuni în contra na-
ționalităților din Ungaria că tot ele
le-ar fi pus toate la cale. La aceea că
răul principal, care a putut da naștere
unei astfel de procederi neașteptate
în parlamentul statului vecin, își are
rădăcinile sale vechi în politica ur-
mată față cu naționalitățile, prin căl-
carena constituției și a legilor, se înțe-
lege că nu se gândește azi nimeni
dintre politicienii diriguitori ai desti-
nelor Ungariei.

Ne reținem în aceste momente
dela ori ce critică Nu mai incupe in-
doială că statul ungar trebuie să-și a-
pere independența sa de ori ce ames-
tec nepermis de regulele internațio-
nale. În același timp n'ar trebui însă
să se treacă cu vederea simpatia pro-
nunțată a milioane de Germani și
Slavi din statul vecin, cu care susți-
nem legături politice și economice,
pentru cauza naționalităților din Un-
garia.

Dela comisia financiară După ce unii
membrii ai comisiei au constatat că bud-
getele sunt aproape de a se încheia cu
deficite, iar alții au cerut o precauție mai
mare, primul ministru Wekerle a înșirat
măsurile ce crede el potrivite, pentru în-
bunătățirea situației financiare. Intre aceste
măsuri este: dotarea comunelor mai să-

rațe din budgetul internelor, scăderea dă-
rilor de vin, menținerea dărilor de carne,
de zahăr și de petrol.

Din parlamentul austriac.

Președintele Weisskirchner contra Wekerle. —
Votarea propunerii dep. Sillinger. —
Scene tumultuoase.

În ședința de Sâmbătă a dietei un-
gare primul-ministru Wekerle s'a plăns,
precum știm, în răspunsul dat interpela-
țiunii dep. Visontai, asupra faptului, că
președintele Reichsrath-ului austriac n'a
respins atacurile vehemente, ce le-a adre-
sat deputatul Soukup în camera austriacă,
în contra politicii profesate de guvernul
ungar, față de naționalitățile din Ungaria.

În ședința de alaltăeri a Reichs-
rath-ului a luat cuvântul președintele
Weiskirchner și a respins în mod catego-
ric, observările lui Wekerle. Iată ce a zis
Weiskirchner:

Înaltă cameră! Ziarele din 14 l. c. n.
au înregistrat știrea, că primul-ministru
ungar, d-l Dr. Wekerle, s'a folosit, în ră-
spunsul unei interpelațiuni, de cuvinte, cari
nu pot fi trecute cu vederea de către pre-
sidiul camerei austriace. (Aplause frene-
tice). Înainte de toate permit, că presidiul
camerei austriace se reține — de sine în-
teles — de ori-ce ingerințe în afacerile
interne ale Ungariei, în schimb așteaptă
însă, ca din partea ungară să se observe
față cu Austria aceeași atitudine. (Aplause
sgomotoase). Cât privește observările cri-
tice ale primului-ministru Wekerle, referi-
toar la conducerea camerei austriace, (Să
auzim!) mă provoc numai la observarea,
ce-a făcut-o vicepreședintele dietei ungare,
Navay, în același zi în dieta ungară, zi-
când că »procedura președintelui nostru
nu poate fi supusă critice, cu atât mai
puțin procedura președintelui unui alt
parlament« (Aplause sgomotoase). Din fap-
tul acesta rezultă deja, cât de puțin in-
dreptățită a fost critica lui Dr. Wekerle.
(Aprobări vii.) *Erin urmare protestez con-
tra oricărei ingerințe în conducerea agen-
delor camerei austriace și refuz o atare
ingerință în mod hotărât.* (Aplause vii).
Aprecierea și împlinirea corectă a datorin-
țelor reciproce sunt, după părerea mea,
singurele și cele mai bune garanții pentru
viitor. (Aplause prelungite).

După declarațiunea de mai sus a pre-

— Uite, poftim.

Și conul Gavrilă întinse obrazul. Cel-
lalt ridica mâna prefăcându-se că vrea să
tragă. Conul Gavrilă închise repede ochii
și așteptă.

Supăratul lăsa mâna în jos și zise:
— Haide, în hatărul dumatiale treacă.
Nu că mi i frică, dar, dă, pentru d ta...

— Mulțumesc, puile! Ce crezi, ar fi
țipat gazetele, ar fi vorbit lumea. Mulțu-
mesc. La revedere.

Și pleca.

Seara cei doi hărățgoși par' că nu se
sfădiseră de când lumea; președintele eșise
biruitor și de astă-dată.

»Dumneata ești Zeul Păcii, îi zise
un clubist, în urma acestei afaceri, și vorba
se prinse.

Conul Gavrilă Grosu era înșurat. Ce
nevastă! Să-i fi văzut alături, te-ai fi fre-
cat bine la ochi să te încredințezi de nu-i
vre-o glumă. Ea dacă avea treizeci de ani,
pe lângă cei șazeci ai lui. Și dacă el să-
măna cu un mormoloc, dânsa părea o șo-
părlă, ce se strecura cu înmlădieri repezi,
scipitoare. Cum de-o luase, cum de l luase?
Nimeni nu putea pricepe. Se întâmplă de
multe-ori astfel. Impreună n'au stat decât
o săptămână și nevasta s'a mutat în Bu-
curești. Conul Gavrilă rămăsese în orașul
lângă care avea și moșia, dar se ducea în
fiecare săptămână să-și vadă odorul.

Călătorii, cari mergeau mai des pe

ședințelui Weisskirchner, deputații ruteni
presintă o propunere de urgență în che-
stia evenimentelor dela universitatea din
Lemberg (incăerări între studenții ruteni
și poloni) și numărăoasă interpelațiuni, ce-
rând cetirea lor. Președintele dispune ce-
tirea interpelațiunilor la sfârșitul ședinței
și dă cuvântul deputatului creștin social
Fink, în continuarea desbat-rei proiectelor
de pact.

Acesta a fost semnalul unui scandal
nemaipomenit, înscenat de deputații ru-
teni, cari încep să fluera, să vocifereze și
să bată în pupitre. Dep. rutean Baczynsky,
rupând o bucată de lemn din bancă, o
aruncă în spre tribuna presidială. Deputa-
tul sloven Dr. Benkovic, care din întâm-
plare se afla în apropierea tribunei, e lo-
vit la frunte de bucată de lemn. Se pro-
duce un sgomot asurzitor. Număroși de-
putați creștini-sociali se aruncă asupra Ru-
tenilor, luându-se la bătaie. Deputații so-
cialiști se reped între bătauși, căutând să-i
despartă. În mijlocul acestor scene turbu-
lente ședința se suspendă.

La redeschiderea ședinței președin-
tele Weisskirchner dă espresione profun-
dei sale indignări, că s'au putut întâmpla
astfel de scene rușinoase. Comunică tot-
odată că deput. Romanczuk, președintele
clubului Rutenilor, i-a exprimat regretele
sale cele mai profunde asupra atitudinii
inevalificabile a deput. Dr. Baczynski. Se
trece apoi la desbaterea proiectului pac-
tului.

În aceeași ședință, după votarea pri-
mei grupe a proiectelor pactului, s'a pri-
mit și propunerea cunoscută a dep. Sil-
linger, prezentată în decursul desbaterei
pactului, prin care se reclamă în mod ur-
gent, ca legea naționalităților din Ungaria,
votată la 8 Dec. 1868 să se pună în apli-
care cât mai curând în spiritul deplinei
libertăți, al dreptății și al umanitarismu-
lui. Deși raportorul Dr. Pergelt s'a espi-
mat contra primirei acestei propuneri pe
motiv, că chestiunea naționalităților din
Ungaria nu e supusă măsurilor legislative
a parlamentului austriac, totuși propune-
rea s'a primit cu mare majoritate de vo-
turi.

Icoana vieții noastre publice. Artico-
lul prim, ce poartă aceasta titlul, în »A«,
are următoarea descriere adevărată: »So-
cietatea e ca și amețită în vârtejul întân-
plărilor, ce se i-au la goană și se umflă,

FOLETONUL »GAZ. TRANS.«

Un om de zahăr.

(Schiffă.)

Conul Gavrilă Grosu era cunoscut de
tot târgul. Precupețele îi ziceau: »Moș Plă-
cintă«, școlarii: »Mormoloc«, iar prie-
tini: »Zeul păcii«. Și toți aveau dreptate în
felul lor. Precupețele, pentru că de câte ori
se ducea să cumpere zarzavaturi, — conul
Gavrilă își făcea singur cumpărăturile, — se
așeza între movile de verze și țelină, și
cădea plăcintă, întrebând de toate, și nu
se mișca de acolo câte un ceas. Școlarii
il vedeau zilnic, trecând totdeauna pe mar-
ginea trotuarului, ca să nu stingh rească
pe nimeni, pășind încet, semănând mai
mult unei mingi ce se rostogolește decât
unui om ce merge, atât era de rotund.
Băieții îl lăsau să le iee înainte, apoi își
șopteau: »Uite mormolocul!« Iar prietini,
aceștia îl cunoșteau mai bine. Prietini îi
aveau de președinte la clubul lor, — Club-
bul independent. Il aleseră în urma unei
lucrări în trei volume, ce făcuse mare ră-
sunet: »Istoricul cluburilor din România«. De
când îl aveau în fruntea lor nu se po-
meinea sfadă între dânsii. Doamne fer-ștel!
Ce avea alta președintele de făcut decât
asta: să nu se supere nimeni, să nu ră-
măie nimeni nemulțumit. Și nu-i puțin
lucru să-i împaci pe toți. Intrebați pe alți

președinți de cluburi de vroii să înțele-
geți însemnătatea acestei însușiri a conu-
lui Gavrilă Grosu. Pacea își întinse aripel
peste clubul independentilor.

O singură dată Zeul Păcii își sim-
țise puterea în cumpănă cu îndărătnicia
unuia; dar la învins, căci avea felul dumi-
săle să ducă lucrurile până la capăt. În-
tr-o seară, doi prietini se sfădiseră... o
sfadă dintre acelea care mijlocește mânia;
o palmă sdravănă împrăstia lăinștea odăi-
lor, ca un pocnet de pistol. Sfârșitul avea
să-l dea martorii, un duel se punea la cale.
»Puiule dragule!, striga conul Gavrilă,
când unuia, când altuia. Ași! nici nu era
de vorbit. Cel ce mănecase palma spuma,
ar fi fost în stare să dărâme lumea.
Președintele părea că-și pierduse din înrău-
rire. În sfârșit, se hotărî să se ducă a-
casă la cel lovit.

— Puiule, dragoste, liniștește-te... se
pierde fama clubului, numele meu. Pu-
iule! Împăcați-vă!

— Nu se poate, coane Gavrilă, dum-
neata n'a văzut? Am mănecat o palmă.
Unul trebuie să moară... Sau să primească
palma înapoi.

— No să vree »dragoste!
— »Atunci, duelul!« Președintele se
scoborî amărât, până jos, să plece.

— Și-i ce, uite, primesc eu palma, ici
între patru ochi. Numai să sfârșiți odată...

— Nu glumești?

Rogu-Vă să nu cetiți acest anunț!!!
fără atenție.

FOTOGRAFIE ARTISTICĂ

Văduva K. Muschalek

Brașov,

27 Strada Porții 27 (lângă Fleischer & Co.)

recomandă fotografiile artistice, ca cadouri potrivite pentru sărbătorile Crăciunului. Deoarece principiul meu este de a li-fera numai cele mai bune lucrări, mă rog să fu sprijinită cu comanda mai din vreme.

Specialități:

Mattfotografii și Tipar-Pygment
foarte plăcute,

neîntrecute în efectul artistic și durabilitate.

Fotografii a le mări, precum și picturi în Pastel, Aquarell și Ulei executate cu îngrijire.

Rog Onor. public a lua în vedere expositura mea (Vitrina) în St. ada Porții Nr. 27.

Cu toată stima

Văduva Karl Muschalek,

(3107,3-8.)

27, Strada Porții 27, (lângă Fleischer & Co.)

P. T.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public, că am deschis provizor un

Atelier de blă-

nărie subțire

în Brașov, Târgul Inului Nr. 26, unde se pot căpăta nu-mai confecțiuni proprii de gulere de

Dame (boaci, mufuri, șepci de blănă, Crîner și Stofă. Tot felul de Baltoane bl nite pentru Dame și Copiii, Figaro și paletosare, cu un cuvânt toate articolele se țin de blăvărie, lucrare modern, în asortiment bogat cu pături foarte ieftin Prin experiențele mele câștigate atât în capitală, cât și în streinătate pot satisface tuturor cerințelor spre deplină mulțumire.

Pun căptușeli de blană. — Primesc reparaturi.

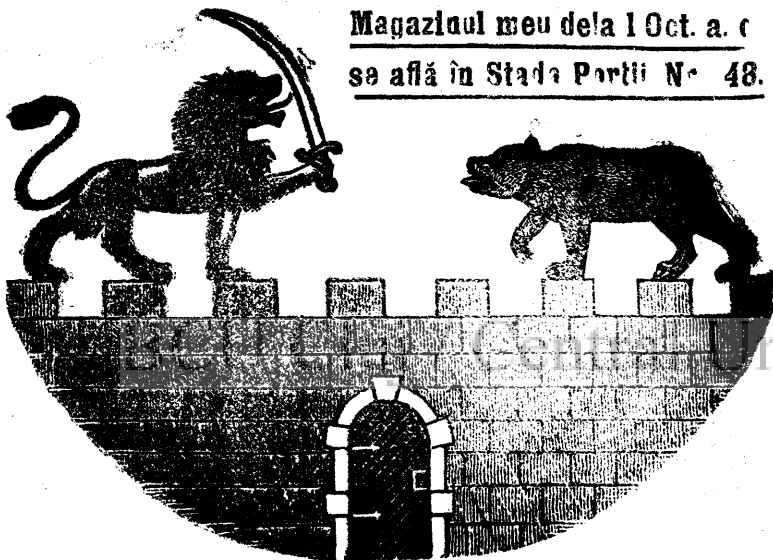
Articole de blăvărie cumpărate de la mare le cuită fără plată.

Comande din afară le ezeut punctual. — Serviciu solid. —

Mă rog de sprijin.

Cu toată stima

Weiszteiler Sándor,
blănar subțire.

Magaziul meu dela 1 Oct. a. c
se află în Stada Porții Nr. 48.

Cruce seu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecă și inviorează

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boa-

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, impedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, țuituri de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, auțul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, reoală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicu-lui se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din tôte părțile lumii, cari privesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“, de ore-că „Cianul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit, fiind nefolositor, pe oând aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja lefînătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndosebi Pretul aparatului mare e 8 cor. Pretul aparatului mic e 6 cor. folosibil la morburî, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țers și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. 28, Strada VADÁSZ 34,
colțul strada Kálmán.

Cei mai nou?

Neîntrecut, cu toată concurența cea mare sunt în stare a oferi On. public ceva **NOU și ieftin.** Fiecărui să i-se dea ocazie a cumpăra pentru

Cadouri de Crăciun și Anul nou

cu prețuri ieftine obiecte de preț spre exemplu:

GIUVAERICALÉ

obiecte de aur și argint, feșnice, zaharnițe, monopol lanțuri, joujou și alte multe. Cine va cumpăra monopol obiecte, dau garanție 10 ani. Se primesc lucrări nouă și reparaturi într'o lucrătoare aranjată modern.

Comande din afară se execută prompt și solid.

Cu toată stima

L. Helmbolds Erben,

Nachfolger,

Strada Mihael-Weiss 24.

8093,7-6.

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC

a lui **MUSCHONG** din Baia Buziaș

— modern instalat — afară de Kartel livrează prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC

natural, chemic foarte curat, fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Baile dela Buziaș retrimite în toată lumea pentru fabricarea de apă gazoasă, cărciumarilor, și alte scopuri industriale.

Cel mai spornic acid carbonic natural!

Estras din Analza institutului Capitalei Budapest pentru probarea chemicaliilor și alimentelor Nr. 465 din anul 1907. Mirsoul și gustul: Normal: conținutul de acid carbonic: 99.57% Acidul carbonic analizat corespunde perfect cerințelor igienice, și pe temelul abundenței de acid carbonic a se clasifica ca „foarte bun“.

Informații se dau cu plăcere din partea

Muschong's Kohlensäure-Werke und Mineralwasser-Versand
in Buziasfü-dö.

Adresa telegramelor: **MUSCHONG BUZIASFÜRDÖ.** — Inter. Telef. 18.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tôte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori,
Couverts, in tolä mărimca.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.